

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง : การศึกษาและการเชื่อมโยงประวัติศาสตร์หุ่นตะวันออกและตะวันตก

ชื่อผู้วิจัย : นายนิมิตร พิพิธกุล

ปีที่ทำการวิจัย : 2557-2558

โครงการวิจัยชิ้นนี้เกิดจากการที่ผู้วิจัยในฐานะศิลปินที่ทำงานด้านศิลปะหุ่นสาย ได้มีโอกาสศึกษาถึงอัตลักษณ์ทางศิลปะของหุ่นไทย และได้มีส่วนร่วมผลักดันให้เกิดการศึกษาศิลปะหุ่นไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยความสนับสนุนของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ในการศึกษาดังกล่าวได้นำมาสู่การจัดระเบียบโครงสร้างของประเภทรุ่นไทยใหม่ จากการศึกษาที่ได้เข้าไปร่วมสัมมนาเกี่ยวกับพัฒนาการของศิลปะหุ่นในเวทีสัมมนาทั้งในกลุ่มประเทศตะวันตก เอเชีย และอาเซียน พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมของหุ่นในระดับนานาชาติ คือการที่หุ่นไทยไม่ได้จัดระเบียบประเภทตามหลักสากล อีกทั้งการสืบค้นเชิงประวัติศาสตร์การเชื่อมโยงกับโครงสร้างประวัติศาสตร์หุ่นโดยทั่วโลก จุดประสงค์การดำเนินการวิจัยชิ้นนี้

ประการที่หนึ่ง เป็นการประมวลศึกษารากประวัติศาสตร์ของหุ่นทั้งจากทางตะวันตกและตะวันออก เพื่อศึกษาหาที่มาการเกิดรากของศิลปะหุ่นในแต่ละประเภท

ประการที่สอง เพื่อเชื่อมโยงศิลปะหุ่นตะวันตกและตะวันออกเข้าหากันจากการศึกษาถึงช่วงเวลา การเผยแพร่วัฒนธรรม การแลกเปลี่ยน ตลอดจนอิทธิพลทางศิลปะที่ส่งผลถึงกัน

ประการที่สาม เพื่อศึกษาถึงกระบวนการจัดแบ่งประเภทรุ่นตามหลักสากล ซึ่งจะส่งผลให้โครงสร้างการจัดแบ่งประเภทรุ่นได้รับการศึกษาในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งการนำอาการจัดระเบียบประเภทของหุ่นไทยเข้าเทียบเคียงตามหลักสากล

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผลของการเชื่อมโยง ได้ทำให้เห็นรากความคิดที่คล้ายคลึงกันคือการเกิดจากความเชื่อพิธีกรรม การแสดงออกซึ่ง การเชิดชูวีรกรรมของผู้นำ ที่อาจเป็นทั้งสมมุติเทพ และผู้ทรงอำนาจ ดังนั้นการดำรงสภาวะความเชื่อมโยงนี้ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปะระหว่างสองฝากฝั่งโลก สามารถนำมาสร้างสรรค์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยหวังผลให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และถือเป็นการรวบรวมประวัติศาสตร์หุ่น ตะวันตกและตะวันออก มาร่วมไว้ด้วยกันอันจะก่อประโยชน์ทางศิลปะหุ่น ในขณะเดียวกันการได้รู้รากของศิลปะ หุ่นที่ต่างเชื่อมโยงกัน จะช่วยทำให้ไม่เกิดการแบ่งแยกวัฒนธรรมระหว่างกัน แต่จะเกิดความเข้าใจในการมีมุมมอง ของคุณลักษณะหุ่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน อันจะนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในอนาคตในการก่อเกิดการ พัฒนาที่มีคุณค่าต่อศิลปะหุ่นในภายภาคหน้า